

S2 – oppgaver derivasjon og funksjonsdrøfting**Oppgave 1**

Deriver funksjonene

a) $f(x) = x^3 + 2x$

$$f'(x) = \underline{\underline{3x^2 + 2}}$$

b) $g(x) = 3 \cdot e^{2x-1}$

$$g'(x) = 3 \cdot e^{2x-1} \cdot 2 = \underline{\underline{6 \cdot e^{2x-1}}}$$

c) $h(x) = x^2 \cdot e^x$

$$h'(x) = \underline{\underline{2x \cdot e^x + x^2 \cdot e^x}} = \underline{\underline{x \cdot e^x (2+x)}}$$

d) $f(x) = e^{-2x}$

$$f'(x) = e^{-2x} \cdot (-2) = \underline{\underline{-2e^{-2x}}}$$

e) $g(x) = \frac{x^2 - 1}{x}$

$$g'(x) = \frac{2x \cdot x - (x^2 - 1) \cdot 1}{x^2} = \frac{2x^2 - x^2 + 1}{x^2} = \underline{\underline{\frac{x^2 + 1}{x^2}}}$$

f) $h(x) = (3x+1) \cdot e^x + 2$

$$h'(x) = 3 \cdot e^x + (3x+1)e^x = e^x (3 + (3x+1)) = \underline{\underline{e^x (3x+4)}}$$

g) $f(x) = \frac{3}{x^2}$

$$f'(x) = (3x^{-2})' = 3 \cdot (-2) \cdot x^{-3} = \underline{\underline{-\frac{6}{x^3}}}$$

h) $g(x) = x \cdot e^{-4x}$

$$g'(x) = 1 \cdot e^{-4x} + x \cdot e^{-4x} \cdot (-4) = \underline{\underline{e^{-4x} (1-4x)}}$$

Oppgave 2

Deriver funksjonene

$$\text{a) } f(x) = \frac{1}{x^2}$$

$$f'(x) = (x^{-2})' = -2 \cdot x^{-3} = -\frac{2}{x^3}$$

$$\text{b) } g(x) = 5(x-1)^5$$

$$g'(x) = 5 \cdot 5(x-1)^4 \cdot 1 = \underline{\underline{25(x-1)^4}}$$

$$\text{c) } h(x) = \frac{e^{-2x}}{x-3}$$

$$h'(x) = \frac{e^{-2x} \cdot (-2) \cdot (x-3) - e^{-2x} \cdot 1}{(x-3)^2} = \underline{\underline{\frac{e^{-2x}(5-2x)}{(x-3)^2}}}$$

$$\text{d) } f(x) = 3\ln(x+2)$$

$$f'(x) = 3 \cdot \frac{1}{x+2} \cdot 1 = \underline{\underline{\frac{3}{x+2}}}$$

$$\text{e) } g(x) = x \cdot \ln(3x)$$

$$g'(x) = 1 \cdot \ln(3x) + \cancel{x} \cdot \frac{1}{\cancel{3x}} \cdot \cancel{3} = \underline{\underline{\ln(3x) + 1}}$$

$$\text{f) } g(x) = \frac{3x-2}{x^3}$$

$$\begin{aligned} g'(x) &= \frac{(3x-2)' \cdot x^3 - (3x-2) \cdot (x^3)'}{(x^3)^2} = \frac{3 \cdot x^3 - (3x-2) \cdot 3x^2}{(x^3)^2} = \frac{3 \cdot x^3 - 9x^3 + 6x^2}{x^6} \\ &= \frac{6x^2 - 6x^3}{x^6} = \frac{6x^2(1-x)}{x^6} = \underline{\underline{\frac{6(1-x)}{x^4}}} \end{aligned}$$

$$g) \quad h(x) = \ln(x^3 - x)$$

$$h(x) = \ln(x^3 - x) \quad u = x^3 - x$$

$$h'(x) = \frac{1}{u} \cdot u' \quad h(u) = \ln(u)$$

$$= \frac{3x^2 - 1}{x^3 - x}$$

Oppgave 3

Deriver funksjonene

$$a) \quad k(x) = x^3 e^{-x^2}$$

$$k'(x) = (x^3)' \cdot e^{-x^2} + x^3 \cdot (e^{-x^2})'$$

$$= 3x^2 \cdot e^{-x^2} + x^3 \cdot e^{-x^2} \cdot (-2x)$$

$$= \underline{\underline{3x^2 \cdot e^{-x^2} - 2x^4 \cdot e^{-x^2}}}$$

$$= \underline{\underline{x^2 \cdot e^{-x^2} (3 - 2x^2)}}$$

$$b) \quad f(x) = x \cdot e^{2x}$$

$$f'(x) = x' \cdot e^{2x} + x \cdot (e^{2x})'$$

$$= 1 \cdot e^{2x} + x \cdot e^{2x} \cdot 2$$

$$= \underline{\underline{e^{2x} (1 + 2x)}}$$

c)

$$g(x) = \frac{x-1}{x^2-3}$$

$$g'(x) = \frac{(x-1)' \cdot (x^2-3) - (x-1) \cdot (x^2-3)'}{(x^2-3)^2}$$

$$= \frac{1 \cdot (x^2-3) - (x-1) \cdot 2x}{(x^2-3)^2}$$

$$= \frac{x^2 - 3 - 2x^2 + 2x}{(x^2-3)^2}$$

$$= \underline{\underline{\frac{-x^2 + 2x - 3}{(x^2-3)^2}}}$$

$$d) f(x) = x^2 + \frac{1}{2}x + 4$$

$$f'(x) = \underline{\underline{2x + \frac{1}{2}}}$$

$$e) g(x) = 3e^{2x}$$

$$g'(x) = 3e^{2x} \cdot 2 = \underline{\underline{6e^{2x}}}$$

$$f) h(x) = x \cdot e^{2x}$$

$$h'(x) = 1 \cdot e^{2x} + x \cdot e^{2x} \cdot 2$$

$$h'(x) = \underline{\underline{e^{2x}(1+2x)}}$$

$$g) i(x) = \ln(x^2 + 4)$$

$$i'(x) = \frac{1}{x^2 + 4} \cdot 2x = \underline{\underline{\frac{2x}{x^2 + 4}}}$$

$$h) f(x) = x^3 + 2x + 3$$

$$f'(x) = \underline{\underline{3x^2 + 2}}$$

$$i) g(x) = 2x^2 \cdot e^{2x}$$

$$g'(x) = 4x \cdot e^{2x} + 2x^2 \cdot e^{2x} \cdot 2$$

$$g'(x) = \underline{\underline{4x \cdot e^{2x} + 4x^2 \cdot e^{2x}}}$$

$$g'(x) = \underline{\underline{4x \cdot e^{2x}(1+x)}}$$

$$j) h(x) = 3x \cdot \ln(2x)$$

$$h'(x) = 3 \cdot \ln(2x) + 3x \cdot \frac{2}{2x}$$

$$h'(x) = \underline{\underline{3 \cdot \ln(2x) + 3}}$$

$$h'(x) = \underline{\underline{3(\ln(2x) + 1)}}$$

Oppgave 4

For en funksjon f har vi gitt at $f'(x) = a(x+1)(x-2)$ der $a < 0$

- a) Tegn fortegnslinjen til $f'(x)$. Bruk denne til å bestemme x -verdien til topp- og bunnpunkt på grafen til f . Bestem også hvor grafen til f stiger og synker.

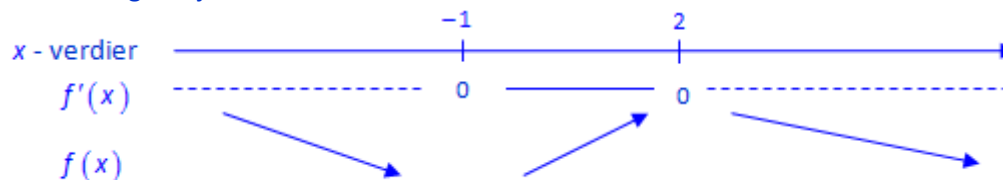
$$f'(x) = 0 \text{ når } x+1=0 \Rightarrow x=-1 \text{ eller når } x-2=0 \Rightarrow x=2$$

Når $x < -1$ er $(x+1)$ negativ og $(x-2)$ negativ. Siden $a < 0$, blir $f'(x)$ negativ.

Når $-1 < x < 2$ er $(x+1)$ positiv og $(x-2)$ negativ. Siden $a < 0$, blir $f'(x)$ positiv.

Når $x > 2$ er $(x+1)$ positiv og $(x-2)$ positiv. Siden $a < 0$, blir $f'(x)$ negativ.

Vi får fortegnslinjen

Fortegnslinjen viser at grafen til f har toppunkt for $x = \underline{\underline{2}}$ og bunnpunkt for $x = \underline{\underline{-1}}$

Grafen til f stiger når $x \in \underline{\underline{\langle -1, 2 \rangle}}$

Grafen til f synker når $x \in \underline{\underline{\langle \leftarrow, -1 \rangle \cup \langle 2, \rightarrow \rangle}}$

- b) Bestem $f''(x)$. Bruk denne til å bestemme x -verdien til vendepunktet.

$$f'(x) = a(x+1)(x-2)$$

$$f''(x) = a \cdot (1 \cdot (x-2) + (x+1) \cdot 1)$$

$$f''(x) = a \cdot (x-2+x+1)$$

$$f''(x) = a \cdot (2x-1)$$

$$f''(x) = 0 \quad \Rightarrow \quad x = \frac{1}{2}$$

Grafen til f har vendepunkt for $x = \underline{\underline{\frac{1}{2}}}$

Oppgave 5

Gitt funksjonen

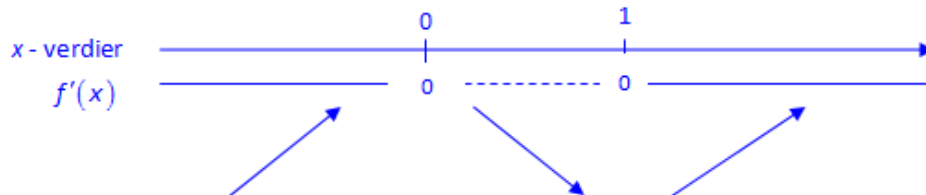
$$f(x) = 4x^3 - 6x^2, \quad x \in \langle -1, 2 \rangle$$

a) Løs likningen $f(x) = 0$

$$\begin{aligned} f(x) &= 0 \\ 4x^3 - 6x^2 &= 0 \\ 2x^2(2x - 3) &= 0 \\ 2x^2 &= 0 \quad \vee \quad 2x - 3 = 0 \\ x &= \underline{\underline{0}} \quad \vee \quad x = \underline{\underline{\frac{3}{2}}} \end{aligned}$$

b) Bestem $f'(x)$, og tegn fortegnslinjen til den deriverte.

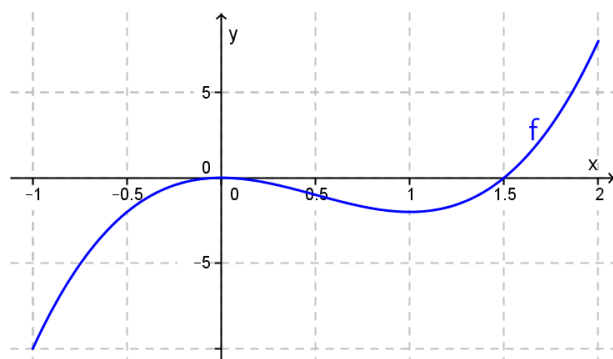
$$\begin{aligned} f'(x) &= 12x^2 - 12x = 12x(x-1) \\ f'(x) = 0 &\Rightarrow 12x(x-1) = 0 \Rightarrow x = 0 \vee x = 1 \\ f'(-1) &= 12 \cdot (-1) \cdot (-1-1) = 24 > 0 \\ f'\left(\frac{1}{2}\right) &= 12 \cdot \left(\frac{1}{2}\right) \cdot \left(\frac{1}{2}-1\right) = 6 \cdot \left(-\frac{1}{2}\right) = -3 < 0 \\ f'(2) &= 12 \cdot (2) \cdot (2-1) = 24 > 0 \end{aligned}$$

Jeg kan da sette opp fortegnslinjen til $f'(x)$ c) Bruk fortegnslinjen i 2) til å finne eventuelle topp- og bunnpunkter på grafen til f .Fortegnslinjen viser at grafen har et toppunkt for $x = \underline{\underline{0}}$

$$f(0) = 4 \cdot 0^3 - 6 \cdot 0^2 = \underline{\underline{0}}$$

Toppunkt $\underline{\underline{(0,0)}}$ Fortegnslinjen viser at grafen har et bunnpunkt for $x = \underline{\underline{1}}$

$$f(1) = 4 \cdot 1^3 - 6 \cdot 1^2 = \underline{\underline{-2}}$$

Bunnpunkt $\underline{\underline{(1,-2)}}$ d) Tegn en skisse av grafen til f .

Oppgave 6

Funksjonen f er gitt ved

$$f(x) = x^3 - 6x^2 + 9x + 1$$

a) Bruk $f'(x)$ til å bestemme eventuelle topp- og bunnpunkter på grafen til f .

$$f(x) = x^3 - 6x^2 + 9x + 1$$

$$f'(x) = 3x^2 - 12x + 9 = 3(x^2 - 4x + 3) = 3(x-1)(x-3)$$

$$f'(x) = 0 \quad \Rightarrow \quad 3(x-1)(x-3) = 0 \quad \Rightarrow \quad x = 1 \vee x = 3$$

$$f'(0) = 3(0-1)(0-3) = 9$$

$$f'(2) = 3(2-1)(2-3) = -3$$

$$f'(4) = 3(4-1)(4-3) = 9$$

Regningen viser at grafen stiger når x er mindre enn 1, grafen synker mellom 1 og 3, og grafen stiger for x -verdier større enn 3. Siden også den deriverte er null for $x=1$ og $x=3$, så betyr det at grafen har et toppunkt for $x = \underline{1}$ og et bunnpunkt for $x = \underline{3}$.

$$\text{Funksjonsverdien i toppunktet er } f(1) = 1^3 - 6 \cdot 1^2 + 9 \cdot 1 + 1 = \underline{5}$$

$$\text{Funksjonsverdien i bunnpunktet er } f(3) = 3^3 - 6 \cdot 3^2 + 9 \cdot 3 + 1 = \underline{1}$$

b) Bruk $f''(x)$ til å bestemme eventuelle vendepunkter på grafen til f .

$$f'(x) = 3x^2 - 12x + 9$$

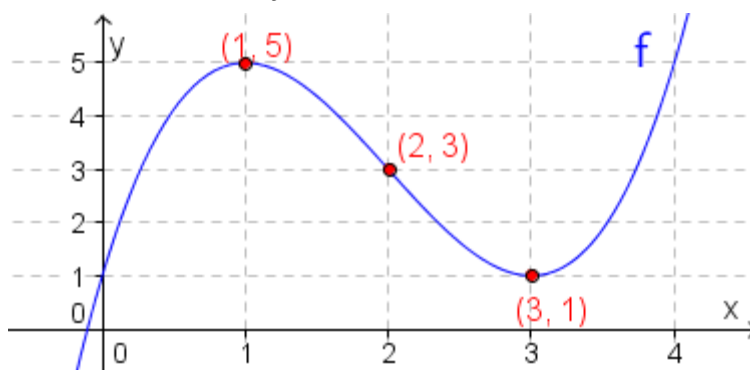
$$f''(x) = 6x - 12$$

$$f''(x) = 0 \quad \Rightarrow \quad 6x - 12 = 0 \quad \Rightarrow \quad x = 2$$

Dette betyr at grafen har ett vendepunkt, for $x = \underline{2}$

$$\text{Funksjonsverdien til vendepunktet er } f(2) = 2^3 - 6 \cdot 2^2 + 9 \cdot 2 + 1 = \underline{3}$$

c) Lag en skisse av grafen til f .

Oppgave 7

Vi har gitt funksjonen

$$f(x) = \frac{1}{3}x^3 - x^2 + 1, \quad D_f = \mathbb{R}$$

- a) Bestem eventuelle topp- eller bunnpunkter på grafen til f .

$$f(x) = \frac{1}{3}x^3 - x^2 + 1$$

$$f'(x) = x^2 - 2x = x(x-2)$$

$$f'(x) = 0 \Rightarrow x(x-2) = 0 \Rightarrow x = 0 \vee x = 2$$

$$f'(-1) = -1(-1-2) = 3$$

$$f'(1) = 1(1-2) = -1$$

$$f'(3) = 3(3-2) = 3$$

Regningen viser at grafen stiger når x er mindre enn 0, grafen synker mellom 0 og 2, og grafen stiger for x -verdier større enn 2. Siden også den deriverte er null for $x=0$ og $x=2$, så betyr det at grafen har et toppunkt for $x=0$ og et bunnpunkt for $x=2$.

$$\text{Funksjonsverdien i toppunktet er } f(0) = \frac{1}{3} \cdot 0^3 - 0^2 + 1 = \underline{1}$$

$$\text{Funksjonsverdien i bunnpunktet er } f(2) = \frac{1}{3} \cdot 2^3 - 2^2 + 1 = \frac{8}{3} - 4 + 1 = \frac{8}{3} - \frac{12}{3} + \frac{3}{3} = \underline{\underline{-\frac{1}{3}}}$$

- b) Bestem eventuelle vendepunkter på grafen til f .

$$f'(x) = x^2 - 2x$$

$$f''(x) = 2x - 2$$

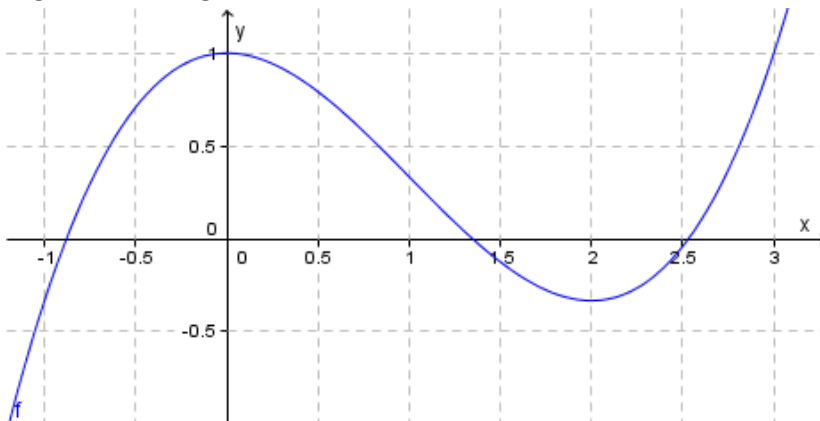
$$f''(x) = 0 \Rightarrow 2x - 2 = 0 \Rightarrow x = 1$$

Dette betyr at grafen har ett vendepunkt, for $x=1$

$$f(1) = \frac{1}{3} \cdot 1^3 - 1^2 + 1 = \underline{\underline{\frac{1}{3}}}$$

Funksjonsverdien til vendepunktet er

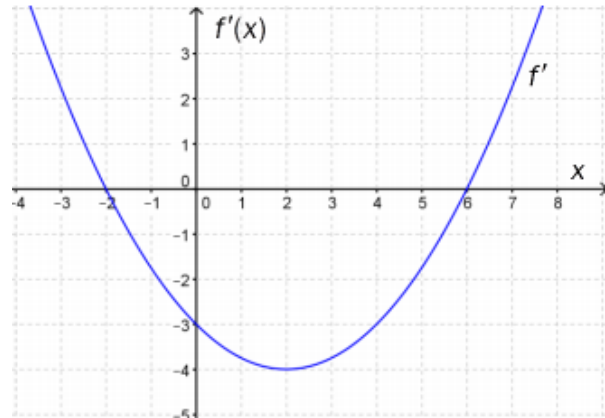
- c) Lag en skisse av grafen til f .

Oppgave 8

Til høyre ser du grafen til den deriverte av en funksjon f .

- a) Bruk grafen til å bestemme x -koordinaten til eventuelle topp- eller bunnpunkt på grafen til f .

Avgjør hvor grafen til f vokser og hvor den minker.

Den deriverte er positiv for $x < -2$, null for $x = -2$, negativ for $-2 < x < 6$, null for $x = 6$ og positiv for $x > 6$. Det viser at grafen til f vokser for $x < -2$, har toppunkt for $x = -2$, avtar for $-2 < x < 6$, har bunnpunkt for $x = 6$ og vokser for $x > 6$.

- b) Punktet $(4, 3)$ ligger på grafen til f . Bestem likningen til tangenten i dette punktet-

Siden punktet $(4, 3)$ ligger på grafen til f , er $f(4) = 3$. Avlesning på grafen til den deriverte gir $f'(4) = -3$. Likningen til tangenten i punktet $(4, 3)$ blir

$$y - f(4) = f'(4)(x - 4)$$

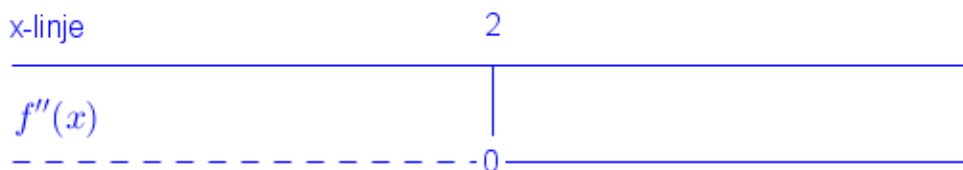
$$y - 3 = -3(x - 4)$$

$$y = -3x + 12 + 3$$

$$y = -3x + 15$$

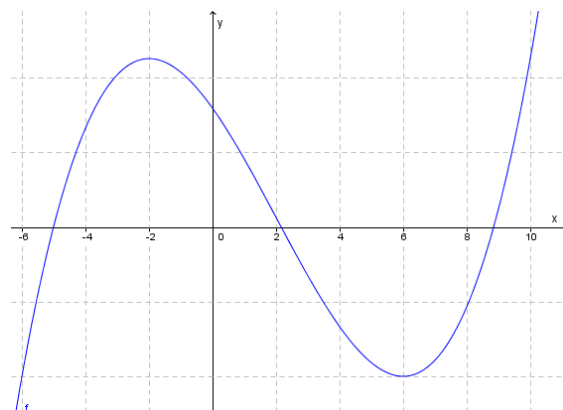
- c) Tegn fortegnslinja til $f''(x)$. Bruk denne til å bestemme x -koordinaten til vendepunktet på grafen til f .

Når den deriverte avtar, er den dobbeltderiverte negativ. Når den deriverte vokser, er den dobbeltderiverte positiv. Når den deriverte har bunnpunkt, er den dobbeltderiverte null.

Grafen til f har vendepunkt når den dobbeltderiverte er lik null, det vil si for $x = \underline{\underline{2}}$.

- d) Lag en mulig skisse av grafen til f .

Oppgave 9

Funksjonen f er gitt ved

$$f(x) = x^3 + 3x^2 - 9x, \quad D_f = \mathbb{R}$$

a) Bestem eventuelle topp- eller bunnpunkt på grafen til f .

I eventuelle topp- og bunnpunkt er den deriverte lik null.

$$f'(x) = 0$$

$$3x^2 + 6x - 9 = 0$$

$$x^2 + 2x - 3 = 0$$

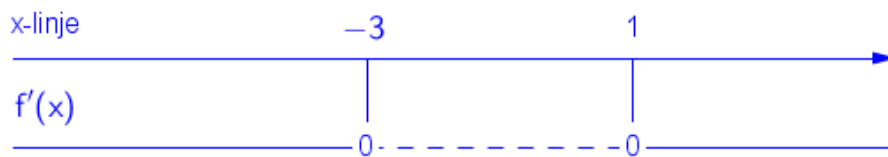
$$x = \frac{-2 \pm \sqrt{2^2 - 4 \cdot 1 \cdot (-3)}}{2 \cdot 1}$$

$$x = \frac{-2 \pm \sqrt{16}}{2}$$

$$x = \frac{-2+4}{2} = 1 \quad \vee \quad x = \frac{-2-4}{2} = -3$$

Det betyr at $f'(x) = (x-1)(x+3)$

Jeg lager fortegnslinje

Grafen stiger når $x < -3$, grafen synker for $-3 < x < 1$ og grafen stiger for $x > 1$

Grafen har toppunkt i $(-3, f(-3)) = (-3, (-3)^3 + 3 \cdot (-3)^2 - 9 \cdot (-3)) = \underline{\underline{(-3, 27)}}$

Grafen har bunnpunkt i $(1, f(1)) = (1, 1^3 + 3 \cdot 1^2 - 9 \cdot 1) = \underline{\underline{(1, -5)}}$

b) Bestem eventuelle vendepunktet på grafen til f .

Vi løser likningen $f'(x) = 0$

$$f'(x) = 3x^2 + 6x - 9 \Rightarrow f''(x) = 6x + 6$$

$$f''(x) = 0$$

$$6x + 6 = 0$$

$$6x = -6$$

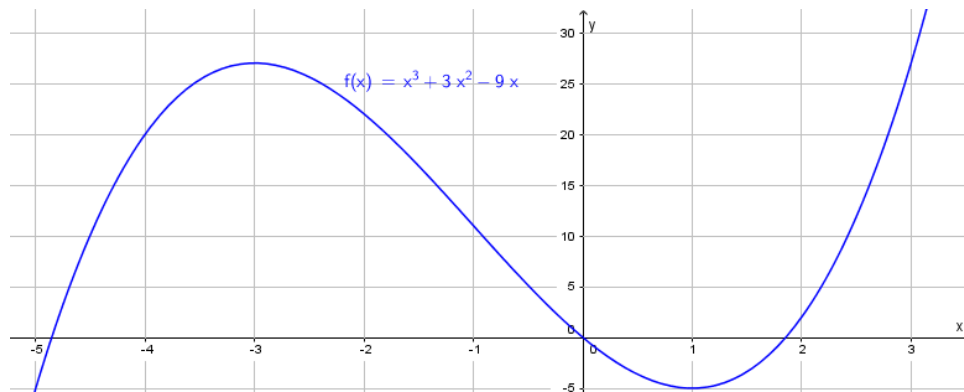
$$x = -1$$

Vi har at $f''(-2) = 6 \cdot (-2) + 6 = -6$ og $f''(2) = 6 \cdot (2) + 6 = 18$

Dette viser at vi har et vendepunktet med koordinater

$$(-1, f(-1)) = (-1, (-1)^3 + 3 \cdot (-1)^2 - 9 \cdot (-1)) = \underline{\underline{(-1, 11)}}$$

c) Lag en skisse av grafen til f .

Oppgave 10

En funksjon f er gitt ved

$$f(x) = x^3 - 6x^2 + 9x, \quad D_f = \square$$

a) Bestem ved regning nullpunktene til f .

$$f(x) = 0$$

$$x^3 - 6x^2 + 9x = 0$$

$$x \cdot (x^2 - 6x + 9) = 0$$

$$x^2 - 6x + 9 = 0 \quad \vee \quad x = 0$$

$$x = \frac{-(-6) \pm \sqrt{(-6)^2 - 4 \cdot 1 \cdot 9}}{2} \quad \vee \quad x = 0$$

$$x = \frac{6 \pm \sqrt{36 - 36}}{2} \quad \vee \quad x = 0$$

$$x = 3 \quad \vee \quad x = 0$$

Nullpunktene til f er $x = \underline{0}$ og $x = \underline{3}$

b) Bestem ved regning eventuelle topp- og bunnpunkter på grafen til f .

I eventuelle topp- og bunnpunkter er den deriverte lik null.

$$f'(x) = 0$$

$$3x^2 - 12x + 9 = 0$$

$$x = \frac{-(-12) \pm \sqrt{(-12)^2 - 4 \cdot 3 \cdot 9}}{2 \cdot 3}$$

$$x = \frac{12 \pm \sqrt{144 - 108}}{6}$$

$$x = \frac{12 \pm \sqrt{36}}{6}$$

$$x = \frac{12+6}{6} = 3 \quad \vee \quad x = \frac{12-6}{6} = 1$$

Det betyr at $f'(x) = (x-1)(x-3)$

Jeg tar stikkprøver for å finne fortegnet til den deriverte i aktuelle intervall.

$$f'(0) = (0-1)(0-3) \text{ positivt}$$

$$f'(2) = (2-1)(2-3) \text{ negativt}$$

$$f'(4) = (4-1)(4-3) \text{ positivt}$$

Jeg lager fortegnslinje

Grafen stiger når $x < 1$, grafen synker for $1 < x < 3$ og grafen stiger for $x > 3$

$$\text{Grafen har toppunkt i } (1, f(1)) = (1, 1^3 - 6 \cdot 1^2 + 9 \cdot 1) = \underline{\underline{(1, 4)}}$$

$$\text{Grafen har bunnpunkt i } (3, f(3)) = (3, 3^3 - 6 \cdot 3^2 + 9 \cdot 3) = (3, 27 - 54 + 27) = \underline{\underline{(3, 0)}}$$

- c) Bestem ved regning vendepunktet på grafen til f .

I vendepunktet er den dobbeltderiverte lik null.

$$f'(x) = 3x^2 - 12x + 9 \quad \Rightarrow \quad f''(x) = 6x - 12$$

$$f''(x) = 0$$

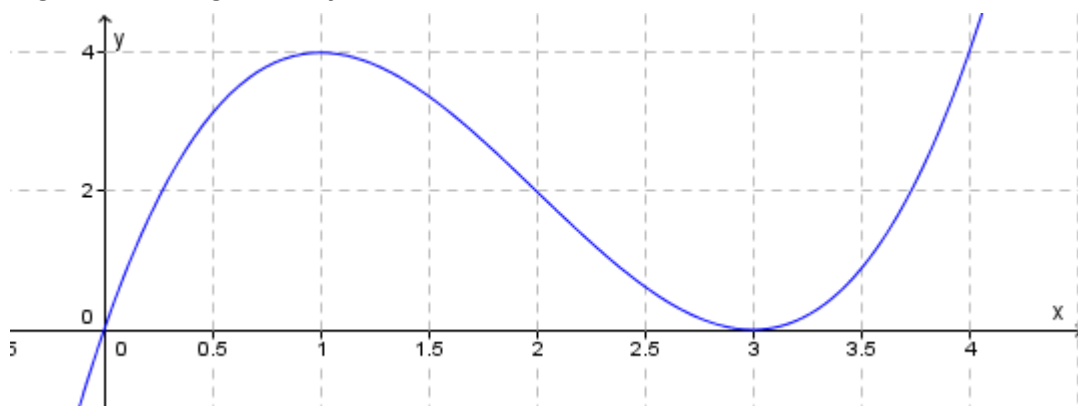
$$6x - 12 = 0$$

$$6x = 12$$

$$x = 2$$

$$\text{Vendepunktet har koordinater } (2, f(2)) = (2, 2^3 - 6 \cdot 2^2 + 9 \cdot 2) = (2, 8 - 24 + 18) = \underline{\underline{(2, 2)}}$$

- d) Lag en skisse av grafen til f .

Oppgave 11

Funksjonen f er gitt ved

$$f(x) = x^3 + 6x^2 + 9x + 4, \quad D_f = \mathbb{R}.$$

- a) Vis at $x = -1$ er et nullpunkt til f . Bestem eventuelt andre nullpunkter.

Siden $f(-1) = (-1)^3 + 6 \cdot (-1)^2 + 9 \cdot (-1) + 4 = -1 + 6 - 9 + 4 = 5 - 5 = 0$, er $x = -1$ et nullpunkt til f . Jeg foretar polynomdivisjonen

$$\begin{array}{r} (x^3 + 6x^2 + 9x + 4) : (x + 1) = x^2 + 5x + 4 \\ \underline{-(x^3 + x^2)} \\ 5x^2 + 9x + 4 \\ \underline{-(5x^2 + 5x)} \\ 4x + 4 \\ \underline{-(4x + 4)} \\ 0 \end{array}$$

Jeg setter så $x^2 + 5x + 4 = 0$. Det gir to andre nullpunkter

$$\begin{aligned} x &= \frac{-5 \pm \sqrt{5^2 - 4 \cdot 1 \cdot 4}}{2} \\ x &= \frac{-5 \pm 3}{2} \\ x &= \underline{\underline{-1}} \quad \vee \quad x = \underline{\underline{-4}} \end{aligned}$$

- b) Bestem eventuelle topp- eller bunnpunkter på grafen til f .

I eventuelle topp- og bunnpunkter er den deriverte lik null.

$$f'(x) = 0$$

$$3x^2 + 12x + 9 = 0$$

$$x = \frac{-12 \pm \sqrt{12^2 - 4 \cdot 3 \cdot 9}}{2 \cdot 3}$$

$$x = \frac{-12 \pm \sqrt{144 - 108}}{6}$$

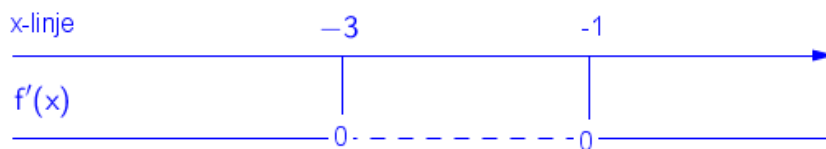
$$x = \frac{-12 \pm \sqrt{36}}{6}$$

$$x = \frac{-12 + 6}{6} = -1 \quad \vee$$

$$x = \frac{-12 - 6}{6} = -3$$

Det betyr at $f'(x) = (x+1)(x+3)$.

Jeg lager fortegnslinje

Grafen stiger når $x < -3$, grafen synker for $-3 < x < -1$ og grafen stiger for $x > -1$.

Grafen har toppunkt i $(-3, f(-3)) = (-3, (-3)^3 + 6 \cdot (-3)^2 + 9 \cdot (-3) + 4) = \underline{\underline{(-3, 4)}}$.

Grafen har bunnpunkt i $(-1, f(-1)) = (-1, (-1)^3 - 6 \cdot (-1)^2 + 9 \cdot (-1) + 4) = \underline{\underline{(-1, 0)}}$.

- c) Bestem eventuelle vendepunkter på grafen til f .

I vendepunktet er den dobbeltderiverte lik null.

$$f'(x) = 3x^2 + 12x + 9 \quad \Rightarrow \quad f''(x) = 6x + 12$$

$$f''(x) = 0$$

$$6x + 12 = 0$$

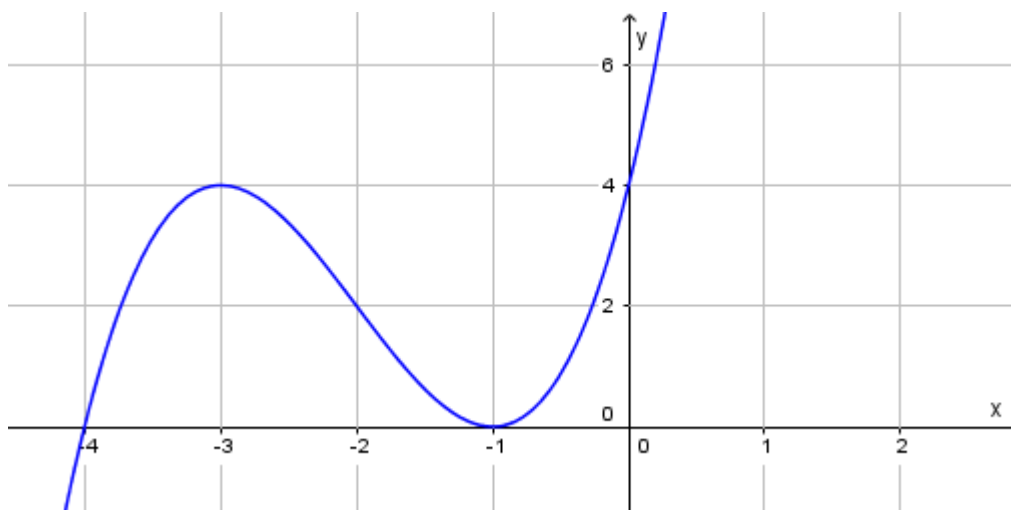
$$6x = -12$$

$$x = -2$$

Vendepunktet har koordinater

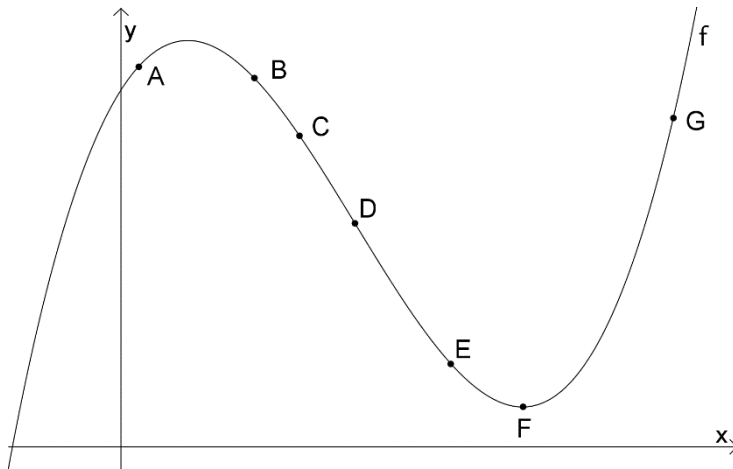
$$(-2, f(-2)) = (-2, (-2)^3 + 6 \cdot (-2)^2 + 9 \cdot (-2) + 4) = (-2, -8 + 24 - 18 + 4) = \underline{\underline{(-2, 2)}}$$

- d) Lag en skisse av grafen til f .

Oppgave 12

Grafen til tredjegradsfunksjonen f er tegnet nedenfor.

Bestem i hvilke av punktene A , B , C , D , E , F og G **begge** disse betingelsene er oppfylt:

$$f'(x) < 0 \text{ og } f''(x) < 0$$

Begrunn svaret ditt.

- Punkt A : Grafen stiger og vender sin hule side ned. Da er $f'(x) > 0$ og $f''(x) < 0$
- Punkt B : Grafen synker og vender sin hule side ned. Da er $f'(x) < 0$ og $f''(x) < 0$
- Punkt C : Grafen synker og vender sin hule side ned. Da er $f'(x) < 0$ og $f''(x) < 0$
- Punkt D : Grafen synker og har vendepunkt her. Da er $f'(x) < 0$ og $f''(x) = 0$
- Punkt E : Grafen synker og vender sin hule side opp. Da er $f'(x) < 0$ og $f''(x) > 0$
- Punkt F : Grafen har bunnpunkt og vender sin hule side opp. Da er $f'(x) = 0$ og $f''(x) > 0$
- Punkt G : Grafen stiger og vender sin hule side opp. Da er $f'(x) > 0$ og $f''(x) > 0$

Begge betingelsene er oppfylt i punktene B og C .